

Planklagenævnet

Årsberetning 2022

Indholdsfortegnelse

FORORD	3
1. PLANKLAGENÆVNET	4
1.1 Lovgrundlag og etablering.....	4
1.2 Planklagenævnets sammensætning	4
1.3 Planklagenævnets sekretariat	5
1.4 Planklagenævnets opgaver	6
1.5 Nævns- og formandsafgørelser	7
1.6 Betingelserne for at klage.....	8
2. SAGSBEHOLDNING	9
2.1 Indkomne sager	9
2.2 Afgjorte sager samt udfaldet heraf.....	9
2.3 Sagsbeholdningen og beholdningens alder.....	10
2.4 Sager behandlet af det samlede nævn	11
2.5. Særligt om VE-sager.....	12
3. SAGSBEHANDLINGSTID	13
3.1 Gennemsnitlig sagsbehandlingstid	13
4. PRØVELSE AF NÆVNETS AFGØRELSE	14
4.1 Retssager	14
4.2 Ombudsmandssager	14
5. ANDRE AKTIVITETER.....	15
5.1 Planklagenævnet Orienterer (PKNO'er)	15
5.2 Dialogmøder	16
5.3 Oplæg mv.....	16
5.4 Andet	16

FORORD

Det er en fornøjelse at præsentere denne første årsberetning for Planklagenævnet, der nærmere redegør for nævnets arbejde i det forgangne år. Årsberetningen afspejler tydeligt, at der i sekretariatet har været en ekstraordinær og fokuseret indsats for at få nedbragt både sagsbehandlingstider og sagsbeholdning. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er ved årets udgang nedbragt til 4,5 måneder sammenlignet med 10,0 måneder ved udgangen af 2021. Samtidig er sagsbeholdningen nedbragt betragteligt og det samme gælder sagsbeholdningens alder. Antallet af klager, der indbringes for Planklagenævnet ligger nogenlunde stabilt på ca. 1.100 sager/år. Der behandles således fortsat et ganske stort antal sager og sagsbehandlingstiden vil variere alt afhængigt af den enkelte sags omfang og kompleksitet. Der er fastsat en målsætning om, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i Planklagenævnet er på højst 6 måneder.

Planklagenævnets afgørelser spænder over et bredt felt fra større sager om planlægning for byudvikling og vedvarende energianlæg til mindre byggeri eller aktiviteter på en enkelt ejendom. Fælles for disse afgørelser er, at lovgivningen fastsætter særlige rammer både for de procedurer, der skal følges, og for hvad, der kan vedtages eller gives tilladelse til. Disse retlige rammer afspejler vigtige retsgarantier, f.eks. om inddragelse af offentligheden i kommune- og lokalplanlægning, om varetagelse af planlægningsmæssige hensyn, om gennemførelse af miljøvurderinger og om beskyttelsen af bl.a. Natura 2000-områder og de såkaldte bilag IV-arter, herunder stor vandsalamander og flagermus. Særligt for så vidt angår sidstnævnte har de EU-retlige rammer og EU-Domstolens afgørelser stor betydning og bidrager til lovgivningens kompleksitet.

Der er ikke tvivl om, at lovgivningens kompleksitet udgør en særlig udfordring både for myndigheder og borgere. Planklagenævnet bestræber sig på gennem nævnets afgørelser at fastlægge en praksis for håndtering af denne kompleksitet. Som formand er det betryggende at dele denne krævende opgave med en række engagerede nævnsmedlemmer og de meget dedikerede medarbejdere i sekretariatet.

Helle Tegner Anker

Viborg, januar 2023

1. PLANKLAGENÆVNET

1.1 Lovgrundlag og etablering

Planklagenævnet er et uafhængigt domstolslignende klagenævn. Klagenævnet blev oprettet den 1. februar 2017. Oprettelsen af Planklagenævnet var et led i opdelingen af Natur- og Miljøklagenævnet, hvor sagerne særligt vedrørende planforhold blev udskilt til det nyoprettede Planklagenævn. De øvrige sagsområder, som det nu nedlagte Natur- og Miljøklagenævn varetog, bliver nu behandlet i Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Reglerne om Planklagenævnet findes i lov om Planklagenævnet.¹ Til loven knytter sig planklagebekendtgørelsen,² der indeholder regler for indgivelse af klager og nævnets sagsbehandling, samt gebyrbekendtgørelsen,³ der indeholder regler om gebyr for indbringelse af klager for nævnet.

1.2 Planklagenævnets sammensætning

Planklagenævnets organisation er fastlagt i § 2 i lov om Planklagenævnet.

Planklagenævnet nedsættes af erhvervsministeren og består af 11 medlemmer:

- En formand og en eller flere stedfortrædere, der udpeges af ministeren
- En landsdommer, der udpeges af landsretternes præsidenter blandt retternes medlemmer
- Fem medlemmer med viden om specifikke emner, der udpeges af ministeren
- Fire læge medlemmer, der udpeges af Folketinget

Nævnet er sammensat af følgende medlemmer:

Formandsskabet udpeget af erhvervsministeren:

- Formand Helle Tegner Anker
- Stedfortrædende formænd:
  - Anne Fyhn
  - Elsebeth Braüner
  - Inge Rønberg
  - Steffie Vilsgaard Mortensen
  - Claire Sabine Safieh
  - Kirsten Marie Frydendal

Juridisk medlem udpeget af Vestre Landsret:

- Juridisk medlem Thomas Klyver
  - Suppleant Peter Buhl

¹ Lov nr. 1658 af 20. december 2016 om Planklagenævnet.

² Bekendtgørelse nr. 130 af 28. januar 2017 om udnyttelse af tilladelser, frist for indgivelse af klage, indsendelse af klage til Planklagenævnet og opsættende virkning af klage for visse afgørelser truffet efter lov om planlægning og visse andre love.

³ Bekendtgørelse nr. 108 af 28. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Planklagenævnet.

Planfagligt medlem udpeget af erhvervsministeren:

- Planfagligt medlem Helle Søeberg
  - Suppleant Helle Lassen

Sagkyndige medlemmer udpeget af erhvervsministeren efter indstilling fra organisationer:

- Jonas Valhøj Kleffel Nielsen
  - Suppleant Stefanie Sommer Abild
- Ulf Kjellerup Hansen
  - Suppleant Holger Bisgaard
- Henrik Stjernholm
  - Suppleant Ole Gregor
- Susanne Ostrup
  - Suppleant Keld Koustrup Sørensen

Læge medlemmer udpeget af Folketinget:

- Jan Woollhead (Radikale Venstre)
  - Suppleant Karsten Lauritsen
- Flemming Thornæs (Socialistisk Folkeparti)
  - Suppleant Rasmus Steenberger
- Henrik Høgh (Venstre)
  - Suppleant Flemming Damgaard Larsen
- Torsten Schack Pedersen⁴ (Venstre)
  - Suppleant Lise Buchreitz

Oversigten over Planklagenævnets medlemmer kan også findes [her](#).⁵ Heraf fremgår også hvem medlemmerne er indstillet af.

1.3 Planklagenævnets sekretariat

Planklagenævnet sekretariatsbetjenes af Nævnenes Hus, som er en styrelse under Erhvervsministeriet, jf. § 10, stk. 2, i lov om Planklagenævnet.

Sekretariatet består af en række juridiske sagsbehandlere, som organisatorisk er placeret i Nævnenes Hus i to teams med hver sin teamchef. Derudover er der tilknyttet en række administrative medarbejdere, som betjener flere klagenævn, herunder Planklagenævnet.

Sekretariatets opgave er at modtage, forberede og behandle sager til afgørelse, skrive udkast til afgørelser samt forberede nævnsmøder og skriftlige voteringer på nævnets vegne efter anvisning fra formanden eller dennes stedfortrædere. Sekretariatet refererer i alle faglige spørgsmål til nævnet eller formanden.

---

⁴ Torsten Schack Pedersen er udtrådt af nævnet ved udgangen af december 2022. Udpegning af et nyt nævnsmedlem er igangsat.

⁵ Oversigten over nævnets medlemmer findes på Nævnenes Hus hjemmeside, som kan læses her: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/planklagenaevnet/>.

1.4 Planklagenævnets opgaver

Planklagenævnet er klageinstans for afgørelser efter planloven,⁶ visse afgørelser efter miljøvurderingsloven,⁷ sommerhusloven,⁸ masteloven,⁹ kolonihaveloven¹⁰ og lov om forbud mod at bruge bestemte ejendomme som samlingssted for en gruppe.¹¹ Nævnet er desuden klageinstans for andre myndigheders afgørelser om aktindsigt i sager, der vedrører de ovenfor nævnte love, jf. § 37 i offentlighedsloven.¹²

Hovedparten af de sager, der behandles af nævnet, angår planloven og miljøvurderingsloven.

Nævnets opgave er at træffe afgørelser i konkrete klagesager. Sagerne behandles på skriftligt grundlag.

Planklagenævnet er den øverste administrative klageinstans og nævnets afgørelser kan derfor ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Opsættende virkning

Hvis en klage har opsættende virkning betyder det, at planen, tilladelsen eller dispensationen ikke kan udnyttes, før nævnet har truffet afgørelse i klagesagen.

Bestemmelserne om en klages opsættende virkning er fastsat i § 5 i planklagebekendtgørelsen. Det fremgår bl.a. heraf, at klager over landzonetilladelser efter planlovens § 35, stk. 1, og afgørelser om ekspropriation efter planlovens § 47, stk. 1, er tillagt opsættende virkning.

Kommunens afgørelser om andre forhold, der er omfattet af planloven og regler udstedt i medfør af loven, er således ikke tillagt opsættende virkning. Planen, tilladelsen eller dispensationen kan derfor udnyttes, mens klagesagen verserer. Det gælder f. eks. vedtagelse af lokal- og kommuneplaner og dispensationer fra lokalplaner og lovliggørelsespåbud.

Planklagenævnet kan dog træffe afgørelse om, at en klage skal tillægges opsættende virkning, hvor særlige grunde taler derfor, jf. § 7, stk. 3, i lov om Planklagenævnet.

Nævnet kan desuden træffe afgørelse om at ophæve den opsættende virkning af en klage, jf. § 5, stk. 1, i planklagebekendtgørelsen.

Når nævnet tager stilling til, om en klage skal tillægges opsættende virkning, er der tale om en foreløbig vurdering, hvor der bl.a. kan lægges vægt på, om det er overvejende sandsynligt, at der i forbindelse med sagens behandling eller afgørelse er sket en væsentlig overtrædelse af den lovgivning, som

⁶ Bekendtgørelse af lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020 med senere ændringer.

⁷ Oprindeligt lov nr. 425 af 18. maj 2016 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), afløst af lovbekendtgørelse nr. 448 af 10. maj 2017, som var gældende ved planlovens ikrafttræden. Lovbekendtgørelse nr. 448 er efterfølgende afløst af andre lovbekendtgørelser, senest lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021. Klagerreglerne er uændrede.

⁸ Lovbekendtgørelse nr. 949 af 3. juli 2013 om udlejning af fast ejendom til ferie- og fritidsformål m.v. og camping m.v.

⁹ Lovbekendtgørelse nr. 420 af 10. marts 2021 om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål og udnyttelse af infrastruktur til opsætning af trådløse adgangspunkter med lille rækkevidde m.v.

¹⁰ Lovbekendtgørelse nr. 790 af 21. juli 2007 om kolonihaver.

¹¹ Lov nr. 653 af 8. juni 2017 om forbud mod anvendelse af bestemte ejendomme som samlingssted for en gruppe.

¹² Lovbekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2020 om offentlighed i forvaltningen.

Planklagenævnet påser. Endvidere kan der lægges vægt på, om realisering af en plan vil kunne medføre uoprettelig skade, f.eks. i forhold til bilag IV-arter eller Natura 2000-områder. Det indgår ligeledes i nævnets vurdering, om der er en stor risiko for, at en udnyttelse af f.eks. en lokalplan vil vanskeliggøre et muligt krav om fysisk lovliggørelse, hvis nævnet efterfølgende giver klagerne medhold.

En nøjere vurdering af sagen, herunder stillingtagen til, om der skal indhentes yderligere oplysninger, sker således først i forbindelse med den senere realitetsbehandling. Afgørelsen af spørgsmålet om opsættende virkning har således ikke karakter af en forhåndstilkendegivelse i forhold til nævnets endelige afgørelse i sagen.

Hvis ansøger vælger at udnytte dispensationen/tilladelsen eller at realisere lokalplanen, mens klagesagen verserer, sker dette på egen risiko.

1.5 Nævns- og formandsafgørelser

Fordelingen af sager mellem nævn og formand

Kriterierne for, om en sag er en nævnssag eller en formandsag, er fastlagt i § 3 i nævnets forretningsorden, som kan læses [her](#).¹³

Der fremgår heraf, at nævnet træffer afgørelse i alle sager af større eller principiel karakter. Det er f. eks. sager om ekspropriation, sager af væsentlig samfundsmæssig betydning samt sager, der indeholder principielle retlige spørgsmål, herunder om praksisændringer eller ny lovgivning.

Formanden eller dennes stedfortrædere træffer afgørelse i sager, som ikke har større eller principiel karakter, hvilket udgør langt størsteparten af de sager, der behandles.

Nævnsmøder

Nævnet fastlægger en årlig mødeplan. I 2022 blev der gennemført 4 fysiske møder, som blev afholdt i Nævnenes Hus i Viborg. Derudover blev der afholdt 2 virtuelle nævnsmøder.

Nævnet behandler sagerne på et skriftligt grundlag. Det betyder, at en klager eller andre ikke kan kræve foretræde for nævnet, vidneførsel eller mundtlig procedure.

Nævnet skal efter de gældende regler være fuldtalligt, når der træffes afgørelse, og nævnet træffer afgørelse ved almindeligt stemmeflertal, jf. § 4, i lov om Planklagenævnet.

På møderne i 2022 afgjorde nævnet i alt 52 sager.¹⁴

Formandsafgørelser

Formandsskabet består af formand Helle Tegner Anker, samt 6 stedfortrædere, som er udpeget af erhvervsministeren, se afsnit 1.2. En oversigt over de udpegede stedfortrædere kan findes [her](#).¹⁵

Stedfortræderne er ansat i Nævnenes Hus, men er under faglig ledelse af formanden.

---

¹³ Forretningsordenen kan læses på Planklagenævnets hjemmeside: <https://naevneneshus.dk/media/10365/pkn-forretningsorden-juli-2022.pdf>.

¹⁴ Den nærmere fordeling fremgår af afsnit 2.4.

¹⁵ Oversigten over Planklagenævnets medlemmer findes på Planklagenævnets hjemmeside: <https://naevneneshus.dk/media/10305/planklagenaevnets-medlemmer-revideret-12-april-2022.pdf>.

1.6 Betingelserne for at klage

Digital selvbetjening

En klage til Planklagenævnet skal indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Klagen skal indgives ved brug af digital selvbetjening, og den efterfølgende kommunikation om klagesagen sker også ved digital selvbetjening, jf. § 3, i planklagebekendtgørelsen. Nævnet kan dog træffe afgørelse om, at en bruger kan undtages fra kravet digital selvbetjening, hvis der foreligger særlige forhold, jf. § 4, stk. 2, i planklagebekendtgørelsen. Den digitale selvbetjeningsløsning – klageportalen - anvendes via hjemmesiden naevneneshus.dk.

Gebyr

En klage udløser et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer, jf. § 8, stk. 1, i lov om Planklagenævnet. Dog er klager over afgørelser om ekspropriation efter planlovens § 47 og klager over afgørelser om afslag på aktindsigt undtaget fra gebyr.

Et indbetalt gebyr tilbagebetales, hvis klagen afvises fra realitetsbehandling, eller klageren får helt eller delvist medhold i klagen.

De formelle klagebetingelser

Det er sekretariatets opgave i samarbejde med formandskabet at påse, at klageren i den enkelte sag opfylder de formelle krav for at klage, herunder om klageren er klageberettiget og har klaget inden for klagefristen, og om nævnet har kompetence til at behandle klagen.

2. SAGSBEHOLDNING

2.1 Indkomne sager

Planklagenævnet modtager årligt godt 1.100 sager.

Nedenfor ses en tabel, hvoraf de indkomne sager de seneste 4 år fremgår, fordelt på forskellige sagsområder:

Sagstype	2019	2020	2021	2022
Retlige sager inkl. planvedtagelser	569	579	650	659
Landzone	257	254	303	352
Miljøvurdering	85	59	88	86
Ekspropriation	3	8	5	4
Helårsbeboelse i sommerhuse	18	14	10	33
Sommerhusloven	0	24	1	36
Kolonihaveloven				1
Klager over aktindsigt	0	26	27	31
I ALT	932	964	1.084	1.202

Langt størstedelen af sagerne vedrører klager over kommunernes dispensationer fra lokalplaner og afslag herpå, samt tilladelser og afslag på sådanne til byggeri m.v. i landzone. Derudover er der navnlig klager over vedtagelse af lokalplaner og kommuneplantillæg samt klager om miljøscreening og -vurdering af planer.

Samlet set har Planklagenævnet oplevet en stigning i antal af indkomne sager i 2022 på 11 % sammenlignet med 2021, samt med 29 % sammenlignet med 2019.

2.2 Afgjorte sager samt udfaldet heraf

Planklagenævnet afgør årligt godt 1.200 sager.

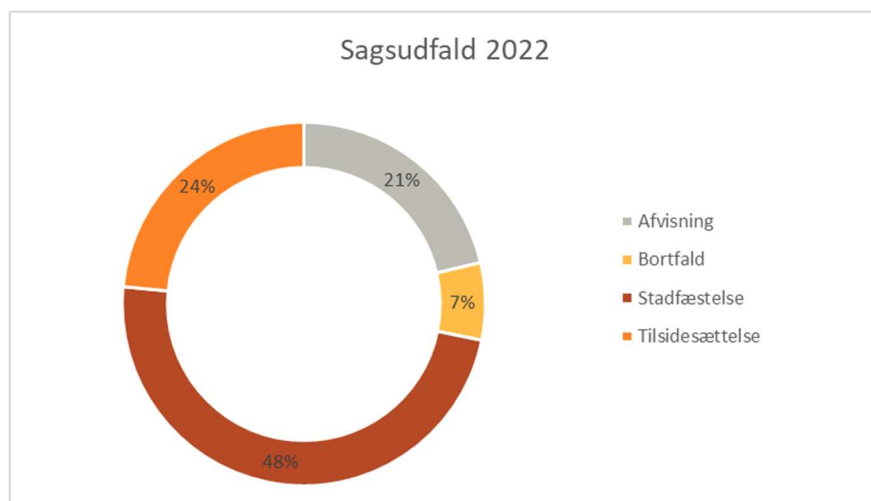
Det fremgår af tabellen nedenfor, hvor mange sager, der er afgjort i de seneste 4 år fordelt på sagstyper.

Sagstype	2019	2020	2021	2022
Retlige sager inkl. planvedtagelser	526	694	806	744
Landzone	247	255	390	391
Miljøvurdering	40	84	129	102
Ekspropriation	4	4	7	7
Helårsbeboelse i sommerhuse	23	13	18	17
Sommerhusloven	3	2	23	36
Kolonihaveloven	0	0	0	1
Klager over aktindsigt	0	19	28	14
I ALT	843	1.071	1.401	1.312

Tallene viser, at det samlede antal afgjorte sager er steget væsentligt gennem årene.

Planklagenævnet behandler som udgangspunkt sagerne i den rækkefølge, de modtages af nævnet ved oversendelse fra førsteinstansen. Henset til, at der er forskel på, hvor lang tid det tager at behandle de enkelte sager, vil sagerne ikke nødvendigvis blive afgjort i samme rækkefølge. Når klagerne modtages foretages en screening af sagen, hvor bl.a. de formelle betingelser for nævnets prøvelse påses.

Det fremgår af figuren nedenfor, hvilket udfald de afgjorte sager har haft i 2022:

2.3 Sagsbeholdningen og beholdningens alder

Planklagenævnet har nedbragt beholdningen og sagsbeholdningens alder markant i 2022 på de fleste sagsområder.

Der er i 2022 truffet afgørelse i flere sager, end der er indkommet, hvilket har medført en sagsbeholdning ved indgangen til 2023 som vist i tabellen nedenfor. Desuden er beholdningen ved de seneste tre årskift vist.

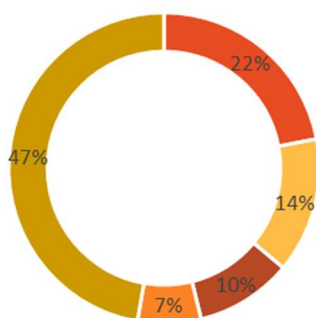
Sagstype	Beholdning 31.12.2019	Beholdning 31.12.2020	Beholdning 31.12.2021	Beholdning 31.12.2022
Retlige sager inkl. planvedtagelser	559	443	283	199
Landzone	226	225	138	99
Miljøvurdering	128	103	62	45
Ekspropriation	2	6	4	1
Helårsbeboelse i sommerhuse	7	8	0	16
Sommerhusloven	1	23	1	1
Kolonihaveloven	0	0	0	0
Klager over aktindsigt	0	7	7	24
I ALT	923	815	495	385

Planklagenævnets beholdning af verserende sager påvirkes naturligt af antallet af indkomne nye sager.

I tabellen og figurerne nedenfor er vist beholdningens faktiske alder ved udgangen af de seneste 4 år dels i antal dage dels fordelt på forskellige intervaller.

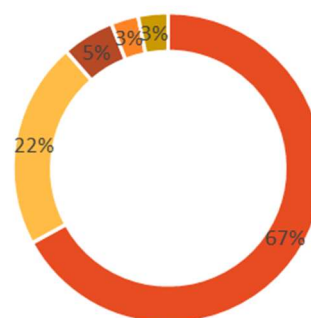
	2019	2020	2021	2022
Alder på den samlede sagsbeholdning i PKN	406	243	127	93

Beholdning 2019

■ 0-3 mdr. ■ 3-6 mdr. ■ 6-9 mdr. ■ 9-12 mdr. ■ > 12 mdr.

Beholdning 2022

■ 0-3 mdr. ■ 3-6 mdr. ■ 6-9 mdr. ■ 9-12 mdr. ■ > 12 mdr.

Sagsbeholdningens alder er faldet betragteligt. Det skyldes, at der har været prioriteret ressourcetilførsel på Planklagenævnets område, og at der meget fokuseret er arbejdet for at nedbringe såvel sagsbeholdningen som dennes alder.

2.4 Sager behandlet af det samlede nævn

Størsteparten af de afgjorte sager er afgjort på formandens kompetence, dvs. at sagerne er skrevet under af formanden eller en stedfortrædende formand, uden at sagerne have været forelagt det samlede nævn.

Nedenstående tabel illustrerer fordelingen af de 52 nævnssager på sagområder:

Sagstype	Antal
Retlige sager inkl. planvedtagelser	16
Landzone	22
Ekspropriation	3
Miljøvurdering	10
Sommerhusloven	1

2.5. Særligt om VE-sager

Med 'Klimaaf tale for energi og industri mv.' fra juni 2020 besluttede den daværende regering og en bred kreds af Folketingets partier at etablere et loft på 6 måneder for sagsbehandlingstiden i forhold til klager over sol- og vindmølleprojekter i Nævnenes Hus i perioden fra juli 2021 frem til 2024. De 6 måneder beregnes fra Planklagenævnet modtager klagen fra kommunen.

I den seneste politiske aftale 'Klimaaf tale om grøn strøm og varme' af 25. juni 2022 blev det eksisterende beredskab for 6 måneders loftet forlænget til og med 2026, således at klagesager i Nævnenes Hus vedrørende sol- og vindmølleprojekter fortsat kan afgøres inden for et loft på 6 måneder.

Planklagenævnets afgørelser i klagesager efter bl.a. planloven og miljøvurderingsloven er omfattet af sagsbehandlingsloftet for så vidt angår planlægning for sol- og vindmølleprojekter.

Nævnenes Hus har i arbejdet med det fastsatte mål allerede fra januar 2021 prioriteret, at Planklagenævnet ville opfylde målet på 6 måneders sagsbehandlingstid. Planklagenævnet har i perioden fra januar 2021 til og med december 2022 modtaget i alt 67 klager vedrørende planlægning for sol- og vindmølleprojekter, hvoraf 60 sager er afsluttet. De resterende sager forventes at blive afsluttet inden for sagsbehandlingsloftet.

3. SAGSBEHANDLINGSTID

3.1 Gennemsnitlig sagsbehandlingstid

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er et udtryk for, hvor lang tid det i gennemsnit tager, fra Planklagenævnet modtager klagen, til nævnet træffer afgørelse.

Sagsbehandlingstiden beregnes fra det tidspunkt, hvor sagen oversendes fra førsteinstansen til Planklagenævnet. Det skal i den forbindelse bemærkes, at Planklagenævnet arbejder efter det såkaldte 'undersøgelsesprincip', hvilket betyder, at nævnet har pligt til at sikre, at de nødvendige oplysninger foreligger og at sagen er undersøgt tilstrækkeligt, inden der træffes afgørelse. Sagsbehandlingstiden omfatter derfor også den tid, hvor sagen afventer yderligere sagsoplysning, høringer mv. Beregningen af sagsbehandlingstiden slutter på det tidspunkt, hvor Planklagenævnets afgørelse sendes til sagens parter.

Sagsbehandlingstiden beregnes som et gennemsnit på de enkelte sagstyper. Hvor lang tid det tager at behandle en sag, afhænger blandt andet af sagens karakter, omfanget af de undersøgelser, som skal foretages, de løbende ekspeditioner i sagen og sagens faktiske og retlige kompleksitet. Nogle sager afgøres hurtigere, for eksempel sager som afvises fra realitetsbehandling pga. manglende klageberettigelse, overskridelse af klagefrist eller manglende kompetence til at behandle sagen.

Den samlede gennemsnitlige sagsbehandlingstid i Planklagenævnet i 2022 var 4,5 måneder. I 2019 var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid 7,1 mdr., i 2020 15,5 mdr. og i 2021 10,0 mdr.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i årene 2019 til 2022 for de forskellige sagstyper fremgår af tabellen nedenfor.

Sagstype	Sagsbehandlings-tid i dage (2019)	Sagsbehandlings-tid i dage (2020)	Sagsbehandlings-tid i dage (2021)	Sagsbehandlings-tid i dage (2022)
Retlige sager inkl. planvedtagelser	211	472	282	139
Landzone	223	448	299	114
Miljøvurdering	274	695	536	250
Ekspropriation	66	229	146	117
Helårsbeboelse i sommerhuse	195	105	87	59
Sommerhusloven	311	484	435	53
Kolonihaveloven	0	0	0	34
Klager over aktindsigt	0	94	103	184

Opgørelsen af sagsbehandlingstiden viser, at Planklagenævnet i 2022 har realiseret den laveste gennemsnitlige sagsbehandlingstid siden 2019 og at sagsbehandlingstiden er forkortet væsentligt på stort set alle sagsområder over de senere år.

Der er fastsat en målsætning om, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i Planklagenævnet ligger på højst 6 måneder.

4. PRØVELSE AF NÆVNETS AFGØRELSER

4.1 Retssager

Planklagenævnets afgørelser er endelige og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 3, stk. 3, i lov om Planklagenævnet. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. § 3, stk. 4, i lov om Planklagenævnet.

Det seneste år har Planklagenævnet oplevet en stigning i antallet af retssager, hvilket bl.a. kan skyldes det store antal sager, herunder lovliggørelsessager, som blev afgjort i sidste halvdel af 2021 samt 2022.

Planklagenævnet har ved udgangen af 2022 48 verserende retssager. I 2022 er nævnet blevet stævnet i 35 sager, herunder i 4 ankesager. Nævnet har endvidere i 2022 anket en enkelt dom til landsretten.

Der er i 2022 afsagt dom i 6 sager ved byretten og 7 sager ved landsretten. I 12 sager har retten frifundet Planklagenævnet. Derudover har sagsøgere i 2022 hævet 6 retssager mod nævnet, og 1 er forliget (genoptaget af nævnet) som følge af rettens tilkendegivelse.

Retssagerne føres for nævnet af Kammeradvokaten. Det følger af den politiske aftale om opfølgning på evaluering af planloven af 15. juni 2022, at det dermed er aftalt, at det lovgivningsmæssigt udtrykkeligt skal fremgå, at fuldtidsansatte medarbejdere i Nævnenes Hus får mulighed for at repræsentere Planklagenævnet og Miljø- og Fødevarerklagenævnet i retssager, herunder møde i retten. Denne mulighed forventes at blive udnyttet inden for de nærmeste år.

4.2 Ombudsmandssager

Planklagenævnets afgørelser kan påklages til Folketingets Ombudsmand, som kan behandle klager over offentlige myndigheder.

Ombudsmanden har henvendt sig til Planklagenævnet i 25 nye sager i 2022 og har afsluttet 21 sager.

Ombudsmanden har afsluttet 15 sager uden at gå ind i sagen. I 10 sager har Ombudsmanden bedt om oplysninger m.v. fra nævnet, hvilket har ført til, at nævnet har genoptaget 2 sager. Der er 4 verserende sager, som afventer Ombudsmandens udtalelse.

Ombudsmanden har ikke udtalt kritik af nævnet i nogen af de 21 sager, der er afsluttet.

5. ANDRE AKTIVITETER

5.1 Planklagenævnet Orienterer (PKNO'er)

Planklagenævnet kan ikke vejlede generelt i sager eller i forhold til fortolkning af konkrete lovbestemmelser, da nævnet alene har kompetence til at tage stilling til konkrete klagesager indbragt retmæssigt for nævnet.

Med henblik på at sikre information om, hvad der træffes afgørelse om i nævnet, offentliggør Planklagenævnet alle¹⁶ sine endelige afgørelser på afgørelsesportalen.¹⁷

Planklagenævnet udarbejder desuden løbende orienteringer, der offentliggøres som nyheder på afgørelsesportalen.

PKNO'erne anvendes til at orientere navnlig de relevante myndigheder, rådgivere og klagere mere generelt om principielle afgørelser truffet i nævnet, herunder om evt. praksisændringer eller præciseringer, og hvis der træffes afgørelse om bestemmelser/problemstillinger, der ikke tidligere har været taget stilling til i nævnet (ny praksis).

I 2022 er der udarbejdet 10 PKNO'er:

PKNO nr. 19 af 11. marts 2022 om krav om partshøring ved nedlæggelse af påbud efter planlovens § 51
PKNO nr. 20 af 11. marts 2022 om muligheden for genopførelse eller udvidelse/ajourføring som følge af eksisterende lovlige anvendelse

PKNO nr. 21 af 4. april 2022 om manglende reaktion på anmeldelse efter § 38 var en indirekte afgørelse

PKNO nr. 22 af 10. juni 2022 om planlovens § 24, stk. 6, om høringsperioden for lokalplanforslag af mindre betydning

PKNO nr. 23 af 14. juni 2022 om beregning af de bebyggede areal

PKNO nr. 24 af 14. juni 2022 om glamping i landzone

PKNO nr. 25 af 27. juni 2022 om undersøgelse af yngle- og rasteområder for flagermus i forbindelse med planvedtagelser

PKNO nr. 26 af 11. juli 2022 om miljøvurderingslovens § 8, stk. 2, nr. 1, om planer for mindre områder på lokalt plan og mindre ændringer i planer

PKNO nr. 27 af 6. august 2022 om indskrænket lokalplanpligt ved jordbrugsmæssig produktion, herunder særligt husdyrbrug

PKNO nr. 28 af 14. december 2022 om proportionalitet og værdispild

De tidligere orienteringer fra henholdsvis Naturklagenævnet (NKO'er) og fra Natur- og Miljøklagenævnet (NoMO'er) kan ligeledes tilgås fra afgørelsesportalen startside. På afgørelsesportalen findes ligeledes de afgørelser, der var offentliggjort på Planklagenævnets områder, fra de tidligere nævn.

---

¹⁶ Personoplysninger offentliggøres ikke. Afgørelser, der indeholder mange personoplysninger, og som det derfor ikke er muligt at anonymisere, offentliggøres dog ikke. Det gælder f. eks. sager om helårsbeboelse i sommerhuse.

¹⁷ <https://pkn.naevneneshus.dk/>.

5.2 Dialogmøder

Sekretariatet for Planklagenævnet holder dialogmøder med relevante statslige myndigheder (pt. Bolig- og Planstyrelsen og Energistyrelsen) og brancheorganisationer (pt. Teleindustrien). Der arbejdes desuden på at få oprettet et dialogforum med kommunerne i regi af KTC (kommunale tekniske chefer).

Der har i 2022 været afholdt møder med Bolig- og Planstyrelsen og med Teleindustrien. Dialogmøderne skal bl.a. bidrage til et endnu bedre samarbejde mellem kommunerne og Planklagenævnet, og sikre en smidigere proces i sagerne.

Derudover har der været 2 dialogmøder mellem KL og direktøren for Nævnenes Hus.

5.3 Oplæg mv.

Planklagenævnets formand Helle Tegner Anker har holdt flere oplæg på konferencer og lignende. Her kan bl.a. nævnes:

Miljøvurdering af planer m.v. – Planklagenævnets nyere praksis ved Dansk Selskab for Miljøret/Danske Miljøadvokaters fælles temadag i Odense den 10. marts 2022.

Miljøvurdering i klagesager – Planklagenævnets praksis, ved JUC Miljøkonferencen i København den 12. oktober 2022.

Samspil og paradokser – er klima- og natur-/miljøhensyn på kollisionskurs, ved KTC's årsmøde i Viborg den 27. oktober 2022.

Den 10. februar 2022 deltog områdechef Sheila Dyhr og direktør Christian Lützen i en paneldebat hos KL med (delvist virtuel) deltagelse af repræsentanter fra en lang række kommuner.

Medarbejdere fra sekretariatet for Planklagenævnet har i årets løb deltaget som oplægsholdere hos eksterne kursusudbydere og netværk. Dette gælder for kursus hos Ferskvandscentret Kursus i Silkeborg i Landzoneadministration for erfarne den 23. juni 2022 og netværksmøde hos KL Åben Land den 17. maj 2022.

5.4 Andet

Sekretariatet for Planklagenævnet deltager i samarbejdet om Håndbog for Bygningsmyndigheder, hvortil der indsendes relevante afgørelser til redaktionsudvalgsmøder.

Som opfølgning på paneldebatten hos KL i februar, jf. ovenfor, har en række kommuner deltaget i møder med medarbejdere fra Nævnenes Hus vedrørende forbedring af klageportalen og afgørelsesportalen. I den forbindelse blev der identificeret en række forbedringstiltag. Der arbejdes videre med dette i Nævnenes Hus med henblik på at forbedre klageportalen, herunder hensigtsmæssigheden af indretningen heraf, og optimere brugernes oplevelse af og arbejde med portalen og adgangen og kendskabet til Planklagenævnets afgørelser.

Endvidere har sekretariatet for Planklagenævnet besøgt Viborg Kommune, hvor afdelingslederen for Byggeri og en række medarbejdere fra Plan og Byggeri den 3. oktober 2022 fortalte om arbejdet i kommunen. Samtidig fortalte teamchefen fra sekretariatet om arbejdet i Nævnenes Hus og om de aktuelle sagsbehandlingstider og sagsbeholdninger mv.